LATE OUDHEID

Willy Evenepoel, *De oudheid in de spiegel van de Latijnse letteren. 4e - 7e eeuw, met een keuze van teksten in Nederlandse vertaling* [Aulos. Studies over oude talen en antieke cultuur] Leuven 2009. 160 pp. € 15,-. *Uitsluitend bestelbaar via e-mail: marc.vercruysse@arts.kuleuven.be*

Aandacht voor de oudheid beperkt zich tegenwoordig niet meer automatisch en uitsluitend tot de klassieke hoogtepunten. Toch is het gebied van de 'late oudheid' nog steeds wat onderbelicht, zeker als geheel.
Daarom is het goed en nuttig dat Willy Evenepoel, emeritus hoogleraar uit Leuven, een handzaam overzichtsboek heeft gemaakt waarin de Latijnse literatuur van de late oudheid centraal staat. Het boek is voortgekomen uit colleges aan de Leuvense universiteit, maar richt zich duidelijk op een breder publiek dan alleen studenten klassieke talen.
De late oudheid begint met een historische schets van de periode. De ingrijpende sociaal-culturele en artistieke ontwikkelingen worden daarin belicht, met een zekere nadruk op filosofie en godsdienst. Vervolgens gaat de aandacht naar de Latijnse literatuur uit de periode, met eerst algemene schetsen van hoofdthema's zoals de verhouding tussen de Griekse en Latijnse wereld, en tussen heidenen en christenen, en daarna beschrijvende overzichten per genre, bijvoorbeeld historiografie, panegyriek en encyclopedische geschriften. Ook de poëzie komt in verschillende verschijningsvormen aan de orde. Enkele slotbeschouwingen, waarin de waarde en het belang van de periode worden onderstreept, ronden het boek af.
Vooral de meer concrete hoofdstukken zijn steeds voorzien van typerende tekstfragmenten in vertaling. Daardoor krijgt de lezer telkens een indruk van de besproken werken en ontwikkelingen. Maar het boek heeft toch overwegend het karakter van een naslagwerk met voorbeelden. En als zulke voorbeelden uitblijven kan dat enigszins onbevredigend werken. Zo worden op p. 125-6 allerlei minder bekende gedichten van Ausonius kortweg opgesomd, zonder dat de lezer en verder veel wijzer van wordt.
De late oudheid wil natuurlijk pleiten voor de beschreven periode, maar soms schemert toch weer een 'klassiek'

oordeel door: sommige schrijvers produceren 'topwerk', va andere teksten wordt expliciet gezegd dat ze van minder belang zijn.
Dit is duidelijk geen baanbrekende of meeslepende studie. Maar we kunnen blij zijn met wat het boek wel is: een verdienstelijk Nederlandstalig overzicht van de laat-Latijnse literatuur.
Een parallelle uitgave over de laat-antieke Griekse literatuu zou overigens ook welkom zijn.

Vincent Hunink